

'Het frustrereert me dat ons teksttheater zo blank is'

Na twintig jaar spelen met Damiaan De Schrijver, Jolente De Keersmaecker en Frank Verduyssen staat Sara De Roo in de monoloog *Alleen* nog eens zonder haar vrienden van tg STAN op de scène.

Waarom is het nu tijd voor een solo?

SARA DE ROO: Het maakt deel uit van mijn behoefte om tijd te besteden aan mijn 'ontvoogding'. Dat klinkt zwaar. Maar na twintig jaar theater maken met dezelfde drie vrienden verlang ik soms naar andere gesprekspartners. Al is er niets fijners en avontuurlijkers dan spelen met dat trio.

In dit avontuur is auteur Fikry El Azouzi uw sparringpartner. Waarom hij?

DE ROO: Ik volg Fikry's werk al jaren. De hetze die hij vorig jaar veroorzaakte tijdens de uitreiking van de 65^e Arkiprijs van het Vrije Woord was de aanleiding. Hij won de prijs en gaf tijdens zijn speech het woord aan de moslima's van BOEH!, een organisatie die het hoofddoekverbod bestrijdt. De bekrompen reactie van de organisatie achter de Arkiprijs stuitte me tegen de borst. Deels omdat het werken aan *The Marx Sisters* (2014) – een stuk over de dochters van Karel Marx en het ontstaan van het feminisme in Europa – de activiste in me wakker maakte. En omdat het me frustrereert dat ons teksttheater zo blank en monocultureel is. Dus gooide ik mijn lijstje met favoriete, succesvolle blanke auteurs weg en sprak ik met Fikry af.

Waarover spraken jullie?

DE ROO: Over onze angsten – zijn pessimisme over het lot van de moslims in het Westen versus mijn ongerustheid over het lot van de vrouw –, onze vakantieplekken, maar evengoed over de boeken die we lezen. Zoals *Seks en de citadel*, waarin Shereen El Feki figuurlijk in het bed duikt van de Egyptische vrouw en onderzoekt of de Arabische Lente zich ook daar voltrekt.

Hoe ontstond de tekst uit die gesprekken?

DE ROO: Fikry puurde uit die gesprekken een tekst, die ik eind april in handen kreeg. En ik schrok. Dit was geen toneeltekst, dit was een

Stephan Vanfleteren

SARA DE ROO: 'Ik ben de afstandelijkheid zo beu.'

roman. Daar zat ik dan: 'De blanke actrice bestelt een tekst bij een allochtone auteur en vindt hem niet goed.' Heftig was dat, voor Fikry en voor mij. Maar niet eerlijk en streng zijn uit schroom, dat zou pas paternalistisch zijn geweest. Dus begonnen we een briefwisseling over de tekst en onze visies. Waarom schrijft hij een scène waarin een moeder haar toekomstige schoondochter vernedert omdat ze geen zelfgebakken taart meebrengt, maar een gekochte taart? En waarom vond ik dat aanvankelijk geen goede scène? Daarover schreven we, én zal ik spreken tijdens de

voorstelling waarin ik passages uit de 'roman' zal afwisselen met brieffragmenten.

Een mens zou voor minder plankenkoorts krijgen.

DE ROO: Er was een souffleur gepland, zodat ik niet helemaal alleen op de scène zou staan, maar ik heb hem afgebeeld. Scenograaf Jozef Wouters heeft de zaal van Monty als het ware om me heen geplooid. Hij denkt niet zozeer over 'het ideale plaatje bij het verhaaltje', maar over wat er nodig is om de mensen in dat verhaal te ontvangen en naar dat verhaal te laten luisteren. Dat is een manier van denken waaraan het theater en de wereld nood hebben.

Ondanks het woelige repetitieproces wordt *Alleen* een kostbare voorstelling, omdat Fikry en ik de afstand tussen onze visies en wereldbeelden overbruggen door te praten en te luisteren. Het is tijd dat wij dat ook doen met onze allochtone burens, en dat onze kinderen échte vriendschappen sluiten met hun moslimvriendjes. Iedereen is alleen in de wereld, maar des te meer hebben we elkaar nodig. Ik ben de afstandelijkheid zo beu.

Els Van Steenberghe

'Ik vond de tekst niet goed. Niet streng zijn uit schroom, dat zou pas paternalistisch zijn geweest.'

tg STAN, *Alleen*, 14-18/06, Monty, Antwerpen.
Info: www.stan.be.

ON THE RECORD

Gedachten om over na te denken.

'Een goed boek móét aantrekken en afstoten, anders is het niets meer dan een gevoelgoodervaring. Dat is als naar de hoeren gaan terwijl je ook verliefd kan worden.'

Schrijver Frans P. Thomèse, in *De Volkskrant*.

'Als theater half zo goed was als HBO, waren we rijk.'

Regisseur Simon Stone, in *The Guardian*.

'Misschien zijn mensen veel meer zichzelf op Facebook en Twitter dan in het echt.'

Actrice Wine Dierickx, in *Nooit meer slapen* (NPO Radio 1).

'Als ik uitga, steek ik eerst het licht aan op haar werkkamer. Zodat, als ik weer thuiskom, het licht bij haar brandt.'

De Nederlandse curator Rudi Fuchs mist zijn overleden vrouw, in *NRC Handelsblad*.